

de steekproef

archeologisch onderzoeks-
en adviesbureau

Een inventariserend archeologisch veldonderzoek aan de Burgemeester Borgesiuslaan te Oude Pekela [Steekproef 2003-12/4A]

Inleiding

Aan de Burgemeester Borgesiuslaan te Oude Pekela, gemeente Pekela, is op 11 december 2003 een inventariserend archeologisch veldonderzoek uitgevoerd (RD-263,80/569,90; voor de ligging zie Figuur 1). Het plangebied wordt doorsneden door de Burgemeester Borgesiuslaan. In het oosten staan losse woningen die momenteel gesloopt worden en in het westelijke deel is een park gelegen. De grootte van het onderzochte gebied is ongeveer 0,5 hectare. De bodem staat niet gekarteerd op de bodemkaart van Nederland, omdat dit gebied al tijdens de kartering bebouwd was. Aangrenzend aan het plangebied bestaat de bodem uit een veengrond met veenkoloniaal dek met zand zonder humuspodzol op minder dan 120 cm diepte en uit een moerige podzolgrond met veenkoloniaal dek en moerige tussenlaag (classificatie bodemkaart respectievelijk iVz en iWp met grondwatertrap V en VI: gemiddelde hoogste grondwaterstand respectievelijk minder dan 40 cm en tussen 40 en 80 cm en gemiddelde laagste grondwaterstand meer dan 120 cm beneden het maaiveld).

Uit het plangebied zijn geen vondstmeldingen aanwezig in het Centraal Archeologisch Archief (CAA) en het Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB). Dichtbij het plangebied is een vondst gedaan van een bijl van gewei uit de midden- of nieuwe steentijd (ARCHIS-nummer 16683; RD-263,80/569,80). Tevens is laat-middeleeuws aardewerk in de omgeving gevonden (ARCHIS-nummer 16683; RD-263,60/569,90).

Dit onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van de gemeente Pekela, via Bügel Hajema Adviseurs, vertegenwoordigd door de heer P. Gorissen. De aanleiding tot het onderzoek is toekomstige nieuwbouw. Het doel van het onderzoek is vast te stellen of op het terrein nog onverstoorde archeologische grondsporen verwacht kunnen worden. Hiertoe is de bodem onderzocht op een eventueel aanwezige cultuurlaag en op archeologische voorwerpen.

Methoden en technieken

In het plangebied Burgemeester Borgesiuslaan, Oude Pekela zijn zeven grondboringen geplaatst. Voor de precieze ligging van de boringen wordt verwezen naar Figuur 2.

Alle boringen zijn met een 8 cm Edelmanboor en een 3 cm steekguts uitgevoerd. Hiermee is de opbouw van de bodem bepaald. De opgeboorde grond is doorzocht op archeologische indicatoren zoals aardewerk, metaal, houtskool en bewerkt vuursteen.

Resultaten

In de boringen noch aan het oppervlak zijn archeologische indicatoren aangetroffen.

Boring 2, dichtbij de vijver (het terrein loopt hier ook af), bevat na een verstoorde laag van 85 cm een veenlaag van 55 cm dik. Hieronder bevindt zich zand, maar er heeft zich geen podzolprofiel gevormd. Boring 4 laat ook een dikke veenlaag zien, zonder podzolprofiel eronder. In boring 1 is een dunne veenlaag te zien tot 45 cm onder het maaiveld. Onder dit veen bevindt zich wel een gaaf podzolprofiel. Dit is ook zichtbaar op boorlocaties 6 en 7, waar de podzol zich onder een dikke verstoorde laag bevindt (respectievelijk tot 95 en 120 cm onder het maaiveld). In boring 5 is een verstoorde B-horizont (inspoelingslaag) aangetroffen en in boring 3 is de bodem tot de C-horizont (gele zand) verstoord.

□ hogeweg 3

■ 9801 tg zuidhorn

□ telefoon 050 - 577 97 84

□ fax 050 - 577 97 86

■ e-mail info@desteekproef.nl

□ www.desteekproef.nl

□ ING bank groningen 67 39 20 682

■ btw nummer 121 65 18 24 B01

□ kvk groningen 02067214

Conclusies en advies

De bodem in plangebied Burgemeester Borgesiuslaan te Oude Pekela is deels nog gaaf. Er bevindt zich een veenlaag of resten hiervan. Onder deze veenlaag heeft zich op vier boorlocaties een podzol gevormd (boringen 1, 5, 6 en 7). In boringen 2 en 4 is dit niet het geval. Dit houdt in dat de grond hier waarschijnlijk te nat was om een podzol te ontwikkelen. Boring 2 bevindt zich ook dicht bij de vijver.

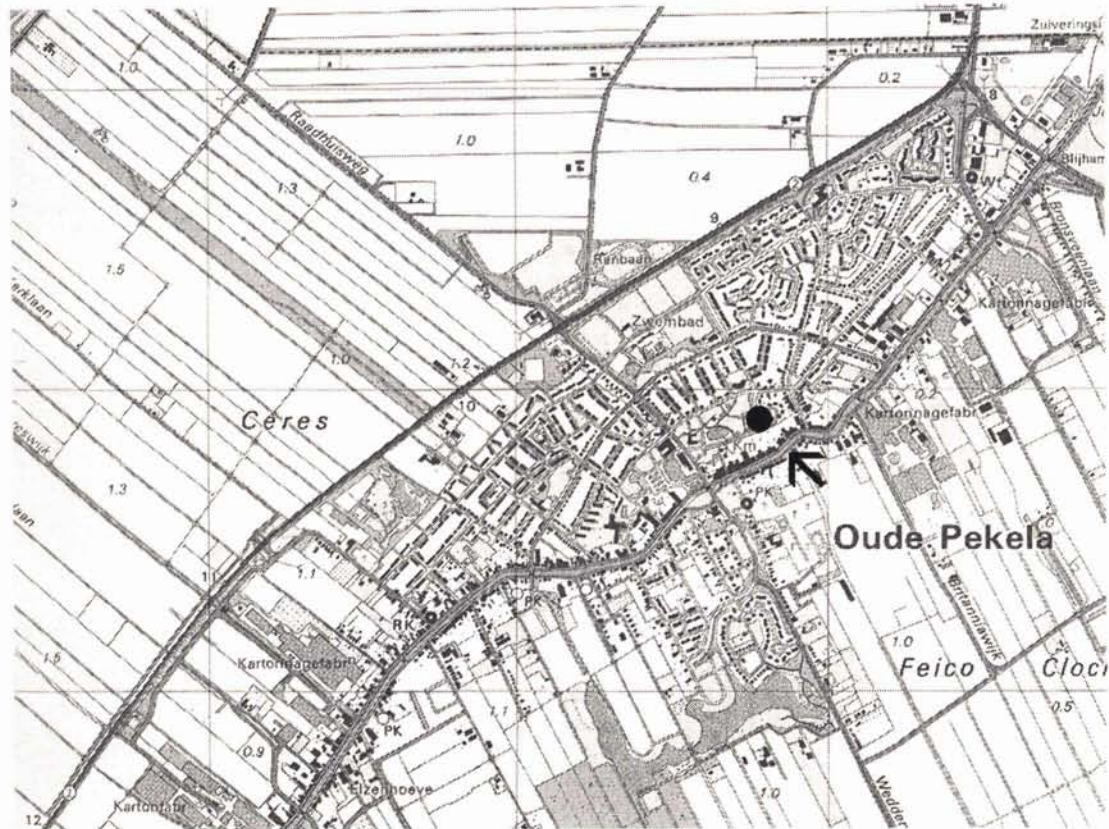
Het is mogelijk dat er zich op de locaties waar zich een podzol heeft gevormd, nog onverstoorde archeologische sporen aanwezig zijn. Voor deze delen van het plangebied (op Figuur 2 in grijs aangegeven) adviseren wij een archeologische waarneming. Indien er tijdens de graafwerkzaamheden meer dan 40 cm grond wordt verwijderd, is het noodzakelijk een waarneming te laten uitvoeren door een archeologisch bedrijf. Het is tevens noodzakelijk tijdig de provinciaal archeoloog in te lichten over het tijdstip en de aard van de uit te voeren werkzaamheden.

Zuidhorn, 23 december 2003

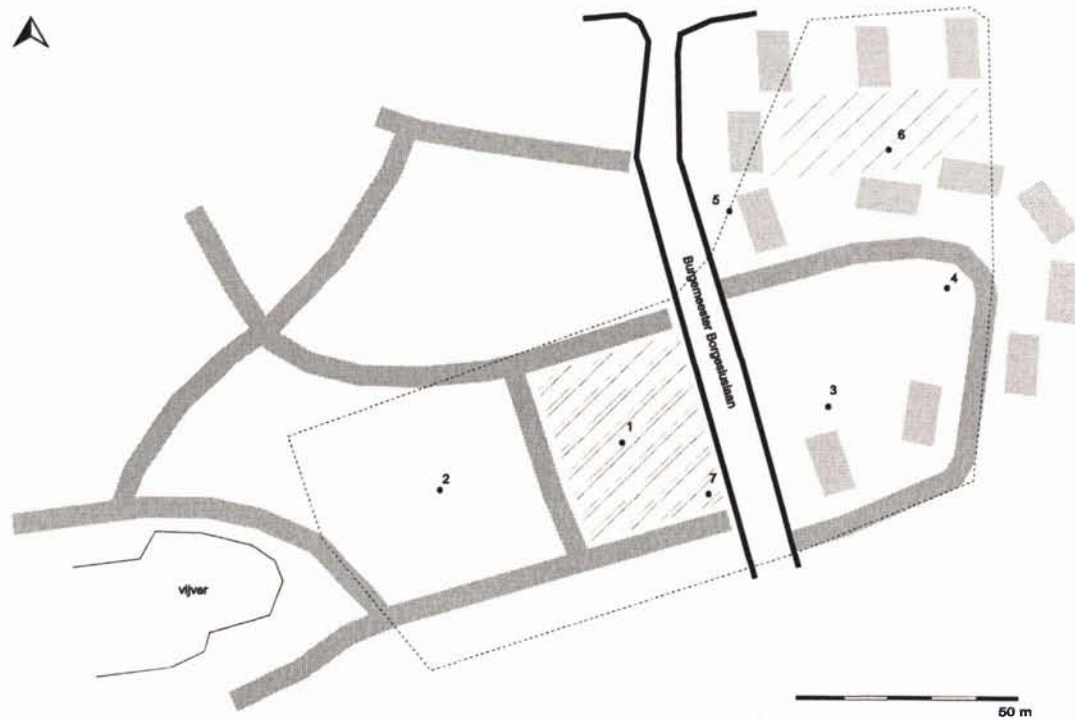
De Steekproef

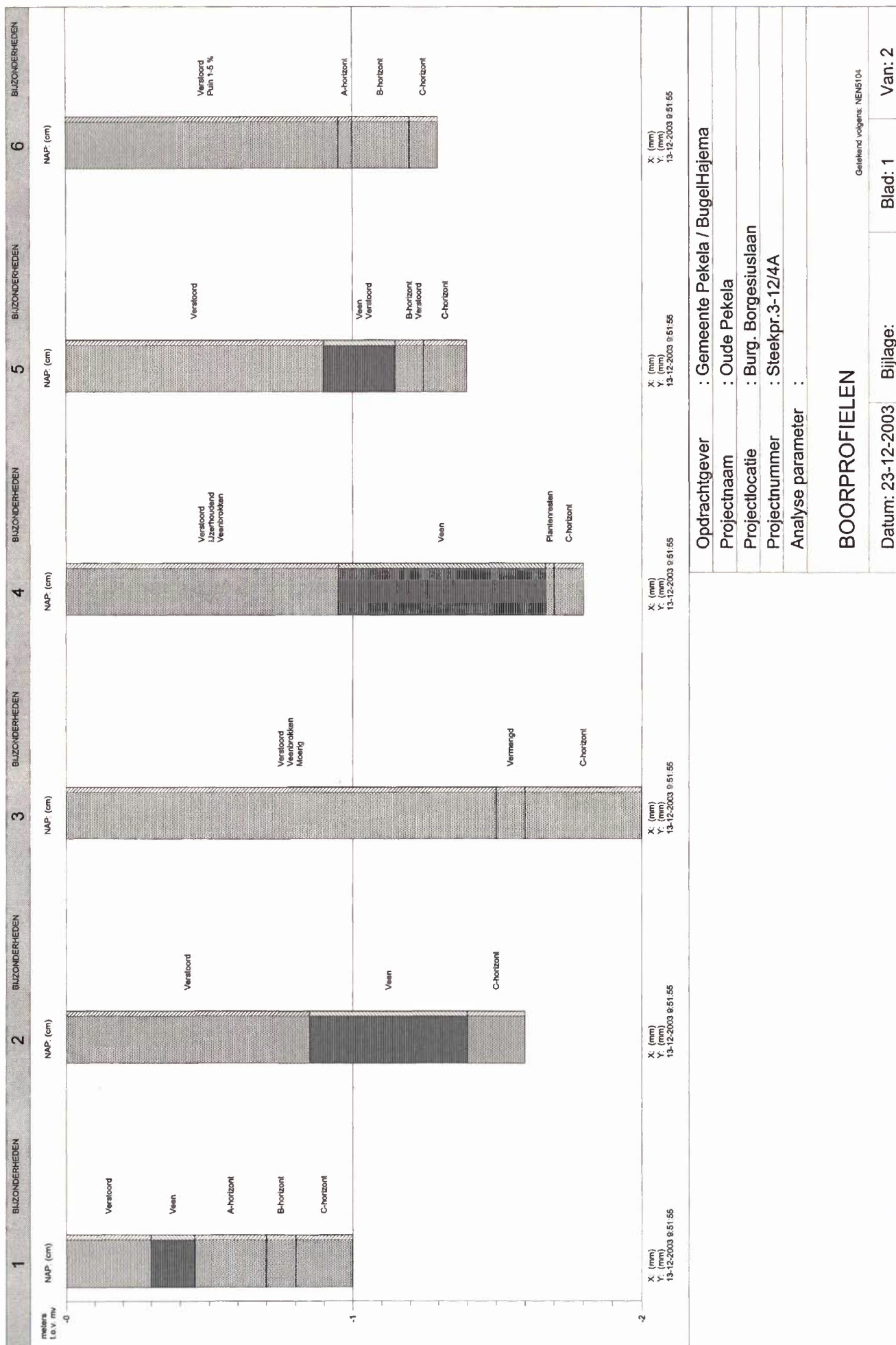
drs. C. Tulp

Figuur 1. Oude Pekela, Burgemeester Borgesiuslaan: overzichtskaart 1 : 25000. De onderzoekslocatie is met een stip en een pijl aangegeven. [Naar: Topografische Dienst. 1995. *Grote Provincie Atlas 1:25000 Groningen*. Derde editie. Groningen, Wolters-Noordhoff].

Figuur 2. Oude Pekela, Burgemeester Borgesiuslaan: situatietekening met de boorlocaties. De genummerde punten geven de uitgevoerde boringen weer. Binnen de grijs gearceerde delen dienen archeologische waarnemingen uitgevoerd te worden.

7 BIJZONDERHEDEN

NAP: (cm)

0
-1
-2

X: (mm)
 Y: (mm)
 13-12-2003 09:51:55

Opdrachtgever : Gemeente Pekela / BugelHajema
 Projectnaam : Oude Pekela
 Projectlocatie : Burg. Borgesiuslaan
 Projectnummer : Steekpr.3-12/4A
 Analyse parameter :

BOORPROFIELEN

Geleidend volgens NEN5104

Datum: 23-12-2003 Bijlage: Blad: 2 Van: 2

TABEL OVERZICHT VELDWAARNEMINGEN

Opdrachtgever : Gemeente Pekela / BugelHajema
Projectnaam : Oude Pekela
Projectnummer : Steekpr.3-12/4A
Projectlocatie : Burg. Borgesuslaan

Meetpunt	Traject (cm-mv)	Grondsoort	Kleur	Bijzonderheden(mate) Geur(sterkte)
1 Boring	0 - 30	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR3/1 zwart	Verstoord
	30 - 45	VEEN, zwak kleilig	7.5YR2/1 zwart	Veen
	45 - 70	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR4/1 grijs	A-horizont
	70 - 80	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR3/2 zwart	B-horizont
2 Boring	80 - 100	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR5/3 lbruin	C-horizont
	0 - 85	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR3/1 zwart	Verstoord
	85 - 140	VEEN, zwak kleilig	7.5YR2/1 zwart	Veen
	140 - 160	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR5/3 lbruin	C-horizont
3 Boring	0 - 150	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR3/1 zwart	Verstoord Veenbrokken Moerig
	150 - 160	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR4/1 grijs	Vermengd
	160 - 200	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR6/2 lbruin	C-horizont
4 Boring	0 - 95	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR3/1 zwart	IJzerhoudend Verstoord Veenbrokken
	95 - 167	VEEN, zwak kleilig	7.5YR2/1 zwart	Veen
	167 - 170	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y3/1 zwart	Plantenresten
	170 - 180	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR5/3 lbruin	C-horizont
5 Boring	0 - 90	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR3/1 zwart	Verstoord
	90 - 115	VEEN, zwak kleilig	7.5YR2/1 zwart	Veen
	115 - 125	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR3/2 zwart	B-horizont
	125 - 140	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR5/3 lbruin	Verstoord C-horizont
6 Boring	0 - 95	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR3/1 zwart	Verstoord Puin 1-5 %
	95 - 100	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR4/1 grijs	A-horizont
	100 - 120	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR2/2 zwart	B-horizont
	120 - 130	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR5/3 lbruin	C-horizont
7 Boring	0 - 120	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR3/1 zwart	Veenbrokken Verstoord
	120 - 140	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR4/1 grijs	A-horizont
	140 - 145	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR3/2 zwart	B-horizont
	145 - 155	ZAND matig fijn , zwak siltig,	10YR5/3 lbruin	C-horizont